

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9CoP/6/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5120204068
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Burik
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5120204068.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Burika a členov senátu JUDr. Ladislava Mejstríka a JUDr. Jozefa Turzu, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: C. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom V. XX, U. - D., zastúpené Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Žilina, ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov, matka: U. K., nar. XX. XX. XXXX, bytom V. XX, U. - D., zastúpená AK Bednářová & Hodoňová, so sídlom Mariánske námestie 31, Žilina a otec: W. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. T. XXX/XXX, U., o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Žilina, č.k. 21P/65/2020-200 zo dňa 30. novembra 2021, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Žilina po tom, čo zamietol návrhy rodičov na zmenu výchovného prostredia a zverenia dieťaťa do výlučnej osobnej starostlivosti, zaviazal otca platiť výživné pre maloletú v sume 70,- eur mesačne vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletej, čím došlo k zmene pôvodného rozhodnutia o výživnom (rozsudok tamojšieho súdu 9P/68/2018-78 zo dňa 24. 08. 2018). Svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 26 Zákona o rodine v spojení s ust. § 62, § 75 Zákona o rodine, keď konštatoval, že od posledného rozhodnutia nedošlo medzi účastníkmi k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu pôvodného rozhodnutia (rozsudok tamojšieho súdu 9P/68/2018-78 zo dňa 24. 08. 2018) v časti zverenia maloletej do striedavej starostlivosti obidvoch rodičov. Pri rozhodovaní v tejto časti vychádzal z vykonaného dokazovania, najmä zo správy od kolízneho opatrovníka, ako i z vyjadrenia samotnej maloletej, tak ako to konštatoval v bodoch 16. a 22. dôvodov napadnutého rozsudku, pričom zvažil zároveň i pracovné zaťaženie obidvoch rodičov. Z vykonaného dokazovania mal zároveň preukázanú neschopnosť rodičov vzájomne komunikovať, a preto aj v tomto smere apeloval na obidvoch rodičov smerom k zlepšeniu komunikácie, lebo je nepochybné, že takáto situácia neprimerane vplýva na maloleté dieťa, čo prejavilo i pri výsluchu s kolíznym opatrovníkom. Sama maloletá pri komunikácii s kolíznym opatrovníkom bez prítomnosti rodičov viackrát vyjadrila pranie byť zverená do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov. Pri rozhodovaní o výživnom súd prihliadol na možnosti a schopnosti obidvoch rodičov, ako i na potreby maloletého dieťaťa v súčasnosti a zaviazal otca platiť výživné pre maloletú v sume 70,- eur mesačne vždy do každého 15. dňa v mesiaci k rukám matky vopred. Matka je v súčasnosti na rodičovskom príspevku od 01. 09. 2019, v súčasnosti už v súvislosti so starostlivosťou o dve maloleté deti v útlom veku, ktoré si vyžadujú jej osobnú celodennú starostlivosť - K. J., nar. XX.XX.XXXX a O. J., nar. XX.XX.XXXX, a tak jej možnosti dosahovať príjem, prípadne aj príležitostnou prácou sú výrazne limitované. Pokiaľ ide o bývanie, matka býva v spoločnej domácnosti s otcom maloletých detí, kde hradia nájom s energiami vo výške 600,- eur, 50,- eur televízia a internet. Partner matky pracuje v zahraničí, kde dosahuje priemerný čistý mesačný príjem okolo 1 500,- - 2 000,-

eur s tým, že pravidelne má výdavky na ubytovanie a cestovné, čo je v priemere okolo 250,- eur. Otec má stabilný príjem, kedy od 01. 11. 2017 do 14. 05. 2020 pracoval u Falck Záchraná a.s. v likvidácii, a od 15. 05. 2020 pracuje v RZP a.s. Zároveň pracuje na Dohodu o vykonaní práce s pravidelným príjmom pre Kysuckú nemocnicu s poliklinikou Čadca od 11/2020 a od 19. 07. 2021 na základe Dohody o vykonaní práce aj pre Žilinský samosprávny kraj. V období od 06/2019 do 05/2020 bol jeho priemerný čistý mesačný príjem 928,35 eur, v období od 05/2020 do 03/2021 priemerný čistý mesačný príjem otca bol 1 047,- eur, v období od 04/2021 do 09/2021 bol 1 225,04 eur. Podľa oznámenia Kysucká nemocnica s poliklinikou Čadca zo dňa 27. 04. 2021 otec v organizácii pracuje na Dohodu o vykonaní práce, vykonáva pomocné práce zdravotníckeho charakteru na lôžkovom oddelení bez zdravotníckeho vzdelania. Dohodu mal uzatvorenú od 02. 11. 2020 do 31. 12. 2020 a aktuálne od 01. 01. 2021 do 31. 12. 2021 s hodinovou mzdou 6,- eur. Pracovnú dobu má stanovenú podľa rozpisu a potrieb COVID oddelenia. V období od 02. 11. 2020 do 31. 03. 2021 mal čistý mesačný príjem: 11/2020 455,61 eur, 12/2020 462,62 eur, 01/21 724,- eur, 02/21 709,55 eur, 03/21 799,38 eur. Zároveň je poberateľom rodinných prídavkov aj daňového bonusu na mal. C. Ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemá. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie vychádzal z ust. § 52 CMP a nepriznal žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania.

2. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie otec maloletého dieťaťa. Žiadal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť, vec mu vrátiť na ďalšie konanie dôvodiac tým, že súd prvej inštancie nevykonal vo veci dostatočné dokazovanie, na základe čoho i nesprávne vyhodnotil dôkazy v konaní, a preto je jeho rozhodnutie predčasné. Pri rozhodovaní prakticky vychádzal len zo správy od kolízneho opatrovníka zo dňa 12. 11. 2021, pričom vôbec neprihliadol na správu z 23. 04. 2021, v ktorej matka so zverením maloletej do osobnej starostlivosti otca súhlasila a potvrdila, že v domácnosti matky dochádza k násilliu, čo je podstatné. Maloletá sama v tejto situácii uviedla, že chce byť u otca a u matky by bola len vtedy, keby tam nebol jej „frajer“. Súd nebral do úvahy ani vyjadrenia kolízneho opatrovníka, podľa ktorého i samotná pracovníčka, ktorá vykonávala pohovor s maloletou, uviedla, že vyjadrenie maloletej sa javí ako výlučne subjektívny názor bez reálneho podkladu. Od poslednej úpravy rodičovských práv došlo k zmene pomerov práve v tom, že matka v čase poslednej úpravy nežila v domácnosti svojho partnera a nie je preto zrejme, prečo súd nepostupoval v najlepšom záujme maloletej a s ohľadom i na súhlas matky so zverením otcovi maloletej nezveril do jeho osobnej starostlivosti. V záujme dieťaťa je nielen zachovať rodinné puto, ale v prvom rade je aj potreba zabezpečiť rozvoj v zdravom prostredí, pričom prostredie v domácnosti matky rozhodne nie je možné považovať za zdravé výchovné prostredie. Súd mal podľa jeho názoru vykonať vo veci i znalecké dokazovanie prostredníctvom psychológa, ktorý by ozrejmil bližšie vzťah dieťaťa k rodičom, i jeho skutočné záujmy. Nesprávne súd postupoval i pri rozhodovaní o určení prípadnej vyživovacej povinnosti, keď matka prakticky žiadnym spôsobom nepreukázala nevyhnutné potreby maloletého dieťaťa. Otec si svoju vyživovaciu povinnosť riadne plní a naopak matka sa na úhrade potrieb maloletej podieľa len minimálne. Skutočnosť, že je v súčasnej dobe na materskej dovolenke, nemôže byť dôvodom pre uloženie vyživovacej povinnosti otcovi.

3. Matka vo svojom vyjadrení prostredníctvom právnej zástupkyne žiadala napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Tvrdenia otca uvádzané v odvolaní sú podľa jej názoru vykonštruované v snahe získať maloleťú dcéru do osobnej starostlivosti. Sám potvrdil, že jediným dôvodom, pre ktorý nesúhlasí s ďalším trvaním striedavej starostlivosti, je výlučne nový partner matky. Otázne pritom je, či mu nový partner prekáža z dôvodu, že matka maloletej má nový vzťah alebo skutočne sleduje najlepší záujem dieťaťa. Nepopiera, že v minulosti sa s novým partnerom i hádali, keď hádky sú bohužiaľ súčasťou každého vzťahu a dôrazne poprela, že by medzi ňou a jej partnerom došlo k nejakému napadnutiu, ktoré by si vyžiadalo lekárske ošetrovanie. Maloletá C. je vo veku 11 rokov, pričom tomuto veku zodpovedajú i jej názory, ktoré sa menia v závislosti od toho, ktorý rodič od nej vyžaduje viac a ktorý menej. Pokiaľ má pocit, že je na ňu otec príliš prísny, chce byť s matkou a naopak. Otec sám poukazoval na správu z 23. apríla, kde maloletá pôvodne vyjadrila vôľu byť v osobnej starostlivosti otca a o 7 mesiacov neskôr práve zo šetrenia zo dňa 12. novembra už zmenila názor a chcela zachovať vzťah taký, aký bol doposiaľ. Podľa jej vedomostí je to otec, ktorý častejšie strieda partnerky a nespráva sa zodpovedne vo vzťahu k financiám, keď si požičal finančné prostriedky, ktoré v súčasnej dobe nespláca. V minulosti i jeho rodičia za neho vyplácali úvery. Súd prvej inštancie správne postupoval i pri rozhodovaní o vyživovacej povinnosti, lebo zo samotnej praxe súdov musí byť zrejmé, aké sú bežné výdavky na 11-ročné dievča. Pokiaľ otec nepovažuje stanovenie výživného pri striedavej starostlivosti za spravodlivé, v tomto ohľade zdôraznila, že ona má ďalšie dve vyživovacie povinnosti

a toho času je na materskej dovolenke, pričom súčasný partner matky nemá vyživovaciu povinnosť k maloletej C.

4. Kolízny opatrovník vo svojom vyjadrení taktiež žiadal rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Zotrvával na svojich vyjadreniach, ktoré boli súčasťou zápisnice z pojednávania. Počas šetrenia rodinných pomerov sa maloletá C. opakovane vyjadrovala, že chce byť zverená do striedavej starostlivosti rodičov a výslovne požiadala opatrovníka, aby takéto želanie vyjadril i pred súdom v jej mene. Uviedla, že má tiež dobrý vzťah so svojimi súrodencami. Práve rodičia nemajú vysporiadaný ich partnerský vzťah, vracajú sa do minulosti a do svojich nevyriešených sporov, pričom majú tendenciu do toho vťahovať aj maloletú C., čo je podľa názoru kolízneho opatrovníka nezodpovedné. Konflikt medzi rodičmi sa nepodarilo odstrániť, ale podarilo sa čiastočne eliminovať aspoň napätie medzi rodičmi.

5. Následne otec vo svojom vyjadrení poukázal na dohodu, ku ktorej došlo po rozhodnutí súdu prvej inštancie a žiadal na túto okolnosť prihliadnúť.

6. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v rozsahu mu danom ust. § 65, § 66 CMP a bez nariadenia pojednávania napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

7. Podľa ust. § 65 Civilného mimosporového poriadku (ďalej už len „CMP“) odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu. Ide tu o princíp oficiality, z ktorého vyplýva, že v odvolacom konaní platí zásada neviazanosti odvolacieho súdu rozsahom odvolania vo veciach, ktoré možno začať aj bez návrhu, ako aj zásada neviazanosti odvolacieho súdu odvolacími dôvodmi. Odvolací súd teda preskúmava rozhodnutie v celom rozsahu, teda aj tie výroky, ktoré odvolaním napadnuté neboli, pričom ide o úplnú apeláciu, pretože sa musí zistiť skutočný stav veci (v tomto prípade najmä s prihliadnutím na záujem maloletého dieťaťa).

8. Pokiaľ išlo o skutkové zistenia, vyhodnotenie rozhodujúcich skutočností a právne posúdenie veci v priebehu prvostupňového konania, v tomto smere sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia.

9. Súd prvej inštancie s prihliadnutím na okolnosti prejednávanej veci, ako i na vzájomný postoj rodičov, postupoval správne, keď skúmal, či je tu dôvod na zmenu pôvodného rozhodnutia o výkone rodičovských práv, ktorým maloleté dieťa bolo zverené do striedavej starostlivosti obidvoch rodičov. V tomto smere vykonal vo veci i dostatočné dokazovanie a správne ustálil, že tu nie je dôvod pre zmenu pôvodného rozhodnutia a návrhy rodičov na zverenie dieťaťa do výlučnej starostlivosti zamietol. Aj odvolací súd pri rozhodovaní v prvom rade prihliadol na poslednú správu od kolízneho opatrovníka, ktorý viackrát prešetroval pomery medzi účastníkmi a jednoznačne aj vo svojom vyjadrení k odvolaniu vyjadril záujem maloletého dieťaťa zotrvať v striedavej starostlivosti. Správne postupoval súd prvej inštancie i pri rozhodovaní o výživnom, keď vychádzajúc z majetkových pomerov obidvoch rodičov ustálil povinnosť otca platiť výživné pre maloletú v sume 70,- eur mesačne, lebo táto suma je v súčasnej dobe primeranou a zabezpečuje uspokojenie potrieb dieťaťa i v čase, keď má dieťa v osobnej starostlivosti matka.

10. Aj zo samotných vyjadrení rodičov, či už v priebehu prvostupňového, i odvolacieho konania, je zrejmé, že z ich strany nemožno hovoriť o zodpovednom prístupe k výchove maloletého dieťaťa, tak ako to konštatuje i prvostupňový súd a zároveň i kolízny opatrovník vo svojich vyjadreniach. Matka na jednej strane poukazuje na neustále meniace sa názory maloletého dieťaťa s prihliadnutím na fyzický vek 11 rokov, ale na druhej strane sama niekoľkokrát mení názory na zmenu výchovného prostredia, pričom otec v priebehu odvolacieho konania predložil dohodu, podľa ktorej matka zase súhlasí so zverením dieťaťa do výlučnej osobnej starostlivosti otca. Na túto okolnosť odvolací súd v odvolacom konaní neprihliadal, a to najmä s prihliadnutím na predchádzajúce vyjadrenia matky, ako i na jej vyjadrenie k podanému odvolaniu.

11. Tak ako je to už i vyššie uvedené, súd pri rozhodovaní vždy musí prihliadať v prvom rade na záujem maloletého dieťaťa, ale na druhej strane nemôže nútiť rodiča, aby mu dieťa bolo zverené do osobnej starostlivosti, resp. do striedavej starostlivosti, ak o to skutočne záujem nemá.

12. Stabilita výchovného prostredia je prvoradou podmienkou pre zdravý vývoj dieťaťa, a preto ani zo strany súdu nemôže dochádzať v relatívne krátkych časových úsekoch neustále k zmenám výchovného prostredia - musí ísť vždy o zmenu trvalého charakteru.

13. Keďže dohoda o úprave práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu vyžaduje súhlas súdu, čo si v tomto prípade vyžiada rozsiahlejšie dokazovanie (vzhľadom na neustále meniace sa názory zo strany matky), odvolací súd na ňu v tomto štádiu neprihliadol.

14. Bude preto povinnosťou súdu prvej inštancie aj bez návrhu začať konanie o schválení dohody o úprave rodičovských práv s tým, že v prvom rade bude potrebné podrobne vypočúť matku maloletého dieťaťa, ktorá bude musieť súdu jednoznačne ozrejmiť svoj postoj, uvedomujúc si trvanie takejto dohody do budúcnosti s prihliadnutím na vyššie uvedenú stabilitu výchovného prostredia, lebo len potom bude môcť ustáliť, či predložená dohoda je v súlade so záujmami maloletého dieťaťa.

15. O trovách odvolacieho konania súd rozhodol podľa ust. § 52 CMP s použitím ust. § 396 ods. 1 CSP a priznal žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

16. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).